

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Грим

Освітня програма Сценічне мистецтво
Спеціальність В6 Перформативні мистецтва
Спеціалізація В6.01 Сценічне мистецтво
Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

*Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 3 вересня 2025 р.*

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Грим
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Прокоп'як Віра Богданівна , кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри сценічного мистецтва і хореографії
Контактний телефон викладача	(0342) 52-34-29
E-mail викладача	vira.prokopiak@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	180 год., 6 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Очні групові
2. Анотація до курсу	
Фахова підготовка актора є складним процесом, що вимагає не лише досконалого оволодіння основами сценічного мистецтва та формування виконавських навичок, але й інтелектуального і загальнокультурного розвитку особистості, здатної вільно і самостійно мислити та діяти. Синтетичний характер діяльності фахівця театральної сфери ставить вимоги цілісності, єдності, професійної спрямованості культурологічних та освітянських компонентів його підготовки. У зв'язку з цим у науковій організації навчального процесу особливого значення набуває комплекс дисциплін, що впливають на формування особистості в професійному, мистецькому, культурологічному, соціально-педагогічному аспектах.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою курсу «Грим» є формування у студентів комплексної теоретичної обізнаності, а також професійних практичних навиків з основ гримувального мистецтва. Основними завданнями навчальної дисципліни «Грим» є: • Ознайомлення з історією становлення та розвитку гримувального мистецтва; • Вивчення методики гримувального процесу, основних прийомів гримування та видів гриму; • Опанування техніки обробки окремих частин тіла та обличчя, вивчення прийомів корекції форми обличчя; • Ознайомлення з прийомами скульптурно-об'ємного гриму, вікового, расово-національного та казкового гримування; • Набуття навичок, необхідних для правильного підбору схеми гриму під анатомічні особливості обличчя та створення живого, реалістичного образу.	
4. Компетентності	
Загальні компетентності (ЗК) ЗК2.Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях. ЗК3.Здатність вільно спілкуватися державною мовою України. ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК10. Здатність до автономної і командної роботи ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК13. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт Фахові компетентності спеціальності (ФК) ФК2. Здатність генерувати задум і здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва. ФК4. Здатність до публічної презентації результату власної творчої (інтелектуальної) діяльності. ФК5. Здатність до аналізу сценічного твору. ФК6 Здатність вільно орієнтуватися в напрямках, стилях, жанрах творів сценічного мистецтва. ФК11. Здатність до вибору відповідних до творчого задуму виразальних засобів сценічного слова. ФК12. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі	

реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату.				
ФК16. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї твору із зовнішнім контекстом.				
ФК18. Здатність передавати знання про мистецтво художнього слова різноманітними шляхами й засобами				
5. Результати навчання				
ПР02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.				
ПР04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.				
ПР05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв’язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.				
ПР10. Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проекту).				
ПР11. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.				
ПР13. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних 9 особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.				
ПР17. Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.				
ПР21. Презентувати результати професійної діяльності та проєктів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефаківців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.				
6. Організація навчання курсу				
Обсяг курсу				
Вид заняття			Загальна кількість годин	
Лекції			10	
семінарські заняття / практичні / лабораторні			20	
самостійна робота			60	
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність, спеціалізація	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибіркового
V – (згідно з НП 2020 р.) IV – (згідно з НП 2020 р.)	В6 Перформативні мистецтва; В6.01 Сценічне мистецтво	III – (згідно з НП 2020 р.) II – (згідно з НП 2023 р.)		Вибірковий
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття, год.	Література	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль I				
Історія виникнення гримувального мистецтва	Лекц. з. – 1 год.	2,3,6,7 зі списку літератури		Вересень (згідно з НП 2020) Лютий (згідно з НП 2023 і 2025)
Техніка гриму	Лекц. з. – 2 год.; Практ. з. – 2 год.	2,3,6,7 зі списку літератури	5	Вересень (згідно з НП 2020) Лютий (згідно з НП 2023 і 2025)
Анатомічні основи гриму	Лекц. з. – 2 год.; Практ. з. – 2 год.	2,3,6,7 зі списку літератури	5	Жовтень (згідно з НП 2020) Березень (згідно з НП 2023 і 2025)
Живописні прийоми гриму	Лекц. з. – 2 год.; Практ. з. – 2 год.	2,3,6,7 зі списку літератури	5	Жовтень (згідно з НП 2020) Березень (згідно з НП 2023 і 2025)
Прийоми гримування	Лекц. з. – 2 год.;	1-7 зі	5	Жовтень (згідно з

окремих частин обличчя	Практ. з. – 2 год.	списку літератури		НП 2020) Березень (згідно з НП 2023 і 2025)
Загальні прийоми живописного гриму. Схеми гриму.	Лекц. з. – 1 год. ; Практ. з. – 2 год.	1-7 зі списку літератури	5	Жовтень (згідно з НП 2020) Березень (згідно з НП 2023 і 2025)
Скульптурно-об'ємні прийоми гриму. Використання пастижерських виробів у гримувальному мистецтві.	Практ. з. – 2 год.	1-7 зі списку літератури	5	Листопад (згідно з НП 2020) Квітень (згідно з НП 2023 і 2025)
Расово-національний, історичний грим	Практ. з. – 2 год.	1-7 зі списку літератури	5	Листопад (згідно з НП 2020) Квітень (згідно з НП 2023 і 2025)
Характерний грим	Практ. з. – 2 год.	1-7 зі списку літератури	5	Листопад (згідно з НП 2020) Квітень (згідно з НП 2023 і 2025)
Казковий грим. Цирковий грим. Грим героїв з кінофільмів	Практ. з. – 2 год.	1-7 зі списку літератури	5	Грудень (згідно з НП 2020) Травень (згідно з НП 2023 і 2025)
Грим-маска та портретний грим	Практ. з. – 2 год.	1-7 зі списку літератури	5	Грудень (згідно з НП 2020) Травень (згідно з НП 2023 і 2025)

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Змістовий модуль 1 – 50 балів Іспит – 50 балів Підсумкова оцінка – 100 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання іспиту допускаються студенти, які за результатом змістового модуля набрали не менше як 25 балів.

8. Політика курсу

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Грим» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво. Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння студентами фахових знань, умінь та навичок гримувального мистецтва..

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Грим» пов'язана з такими дисциплінами як «Акторська майстерність та основи режисури», «Сценічна мова», «Поетичний театр» «Робота актора над роллю», «Історія зарубіжного театру», «Історія українського театру», «Основи макіяжу», «Робота актора на радіо і ТБ».

Завдання навчальної дисципліни «Грим» передбачають підготовку майбутнього фахівця за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва, спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво, тому невід'ємно пов'язані з іншими дисциплінами, що передбачені навчальним планом.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (30 – аудиторна робота, 60 – самостійна робота), 3 кредити ECTS.

9. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Гриценко О.П. Особливості різновидів гриму в сучасних шоу програмах. *Сценічне та*

музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект: матеріали X наук.-практ. конф. (м. Київ, 2018 р.)

2. Малярчук К. Особливості використання гриму в українському театральному мистецтві. *Вісник КНУКіМ. Серія Мистецтвознавство*, (40). 2019. С. 45–50.
3. Малярчук К. Г. (2021). Грим і маска як структурні складники сценічного образу. *Вісник КНУКіМ. Серія Мистецтвознавство*, (45), 191–198.
4. Медведєва В. В. Пошуки характерності в гримі як умова створення цілісного художнього образу. *Культура України*, 2010. № 31.
5. Момчилова А. Колір як образотворчий засіб гриму. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку* : наук. зб. Рівне : РДГУ. 2018. Вип. 28. С. 294-299.
6. Момчилова А. Науково-теоретичні засади дослідження гриму в мистецьких практиках. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»* : зб. наук. пр. Київ : Видав. центр КНУКіМ. 2018. Вип. 38. С. 259-268
7. Шатохін І. О. Грим у театрі і в кіно. Київ: Мистецтво, 1971. 170 с.

Інформаційні ресурси

1. Васильєва Анна. 10 метрів шовку, силіконові накладки на обличчя та штучні вуса: як створюють костюми і гримують для постанов? URL: <https://bit.ua/2020/11/kostyummy-ta-grym-dlya-vystav/> (дата звернення – 5.06.2021)
2. Illes Judith. Ancient Egyptian Eye Makeup (Article). URL: <https://www.infobooks.org/pdfview/5747-ancient-egyptian-eye-makeuparticle-judith-illes/> (дата звернення: 25.05.2022).
3. Roche Kevin. Basic Full-Face Makeup Application. URL: <https://drive.google.com/file/d/13aRuUHYcTouSNc2bk2ib8R1RViYrnn5q/view> (дата звернення: 04.07.2022).
4. Make up Application. URL: <https://drive.google.com/file/d/1hXw977JJTqbgfoNWpyQ6gLeLScZbHNE/view> (дата звернення: 23.12.2021).